

DRAUGAS

KATALIKISKAS LAIKRASTIS PASVĘSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ REIKALAMS

VOL. II. (METAII.)

WILKES-BARRE, PA., SAUSIO (JAN.) 6 D. 1910 M.

No. 1.

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER AUGUST 21st, 1909, AT THE POST OFFICE AT WILKES-BARRE, PA., UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1897

NOREČIAU.

Į Tėvynę sugrįžti norėčiau
Atgaivint' ten auklėtus jausmus;
Aš motulei—tėveliui mokečiau
Apsakyt' čion kentėtus skausmus.

Gal geriau ten alsuotų krutinė,
Atsigautų nuliūdus širdis;
Ten gamta išsipuošus, auksinė,
Užžavėtų mėlinąsias akis.

Ten malonų paukštelių balsai
Sugrįžusį mane pradžiugint mokėtų....
Ir dingtų čion įgyti krutinės skausmai,
Po tiek sopulių, vien su vilčia kentėtų.

Ten, už jūrių—marelių, Tėvynėj,
Artimi prie savęs priglautų....
Ir būt' miela gyventi gimtinėj,
Nes krutinės vargai nebspaustų.

Ten ir numirti ašen norečiau....
Ir kaip būčiau laimingas tada,
Kad Tėvynėn sugrįžti galėčiau!
Krutinė vaitojus nustotų kada.

Kebų Raganius.

24. XII. 09.

PIRMOJI NEDELIA PO TRIJŲ KARALIŲ.

Lekcija. — Rym. XII. — Broliai: Meldžiu jūsų per Dievo susimilėjimą, idant išduotumite jūsų kunus aukai gyvai, šventai, patinkančiai Dievui, išmintingam jūsų tarnavimui. O nenorėkite prisiliginti prie šio svieto, bet atsimaitykite per jūsų minties atsinaujinimą, idant iširtumite, kuri yra Dievo valia gera, ir patinkanti ir tobula. Nes sakau per malonę, kuri yra man duota, visiems, kurie yra tarp jūsų, idant ne daugiau išmanyti, ne kaip reikia išmanyti, bet idant išmanyti vidutiniai ir kaip kiekvienam Dievas padalijo tikėjimo saiką. Nes kaip viename kune turime daug sąnarių, o visi sąnariai nevienoki turi darbą, taip daug mūsų esame vienu kunu Kristuje, o ypač vienas kito esame sąnariais.

Evangelija. — Luk. II., 42—52. — Kad Jezus buvo dvylikos metų, anie pagal papratimo ėjo į Jeruzolimą šventoje dienoje. O pasibaigus dienoms, kad grįžo, pasiliko vaikelis Jezus Jeruzolimoje, o nepasergėjo jo jo gimdytojai, o tikėdami, kad jis yra draugijoje, nuėjo dienos kelią ir ieškojo tarp genčių ir pažįstamųjų, o neradę sugrižo į Jeruzolimą ieškodami jo. Ir stojosi, po trijų dienų atrado jį bažnyčioje sėdintį viduje mokytojų, klausantį jų ir klausynėjantį anuos. Ir stebėjosi visi, kurie jo klausėsi, iš išminties ir iš jo atsakinėjimų. Ir pamatę, stebėjosi. Ir tarė jam jo motina: Sunau, ką tat mums padarei? štai tavo tėvas ir aš gailestingi ieškome tavęs. Ir tarė jiems: Kas yra, jog manęs ieškojote? Nežinojote, jog tuose daiktuose, kurie yra mano tėvo, reikia man buti? O anie nesuprato žodžio, kurį jiems pasakė. Ir ėjo su jais ir atėjo į Nazaretą, ir buvo jiems paklusnus. O jo motina visus tuos žodžius užlaikė savo širdyje. O Jezus augo išmintyje ir metuose ir malonėje pas Dievą ir pas žmones.

TRIJŲ KARALIŲ ŠVENTĖ.

Prie Kudikkelio Jezaus Betlejaus kutelėje, mes regime ne tik Judėjos piemenis, Jojo tautiečius kas link kūno, bet taip-gi tris išmintingosios arba Karalius, svetimtaučius iš tolimų kraštų, kad suprastume, idant Išganytojas atėjo atpirkti ne vieną tik tautą, bet visus žmones. Jezus Kristus yra taip-pat Karalius, kaip ir Išganytojas; Jis yra svieto Sutvertojas ir svietas teisiai Jam priguli.

Viešpaties maldą kalbėdami sakome: Švęskis Vardas Tavo; ateik Karalystė Tavo; būk valia Tavo, kaip danguj, taip ir ant žemės. Išardami tuos žodžius, stengkimės suprasti, ką jie reiškia ir atsिमinkime, jog Dievas prižadėjo išklausti maldų savo vaikelį. Ta atmintis priešinybėse ir svieto pagedime priduos mums tvirtybės ir vilties ištesėti.

Ne visuomet stabmeldžiai smarkaus ir kunigaikščiai telksis priešai Dievą ir Jojo Kristų. Šios dienos lekcija paimta iš Izaijos pranašystės, kurioje dušia regi, tolimame laike visus daigtus sutvertus į paskirtą Dievo tvarką. "Kelkis ir apsišviesk, o Jeruzalem: nes tavo šviesybė atėjo ir Viešpats garbė tau užteikėjo. Nes štai tamsybė apsiaus žemę ir ukana žmones; bet Viešpats užšvies tau ir Jo garbė bus pas tave regima. Ir stabmeldžiai vaikščios tavo šveisybėje ir karaliai spindėjime tavo užtekėjimo. Pakelk aplinkui savo akis ir veizėk: visi tie susirinkimo ir pas tave atėjo; tavo sūnus iš tolo ateis ir tavo dukters stosis prie tavo šono. Tada regėsi ir pragausėsi, nustėbs ir prasiplatys tavo širdis, kada jurių daugybė atsikreips į tave ir stabmeldžių stiprybė ateis pas tave.... Visi nuo Saba ateis, auksą ir smilkitą nešdami ir Dievo garbę skelbdami. Visos kaimenės Cedar bus surinktos pas tave ir Nabaioto varnai tarnaus tau: jie bus paakuoti ant man patinkamo aukuro ir Aš garbėsiu mano Majesto to normą." Iz. LX, 1—7.

Tos pranašystės žodžiai išdalies jau įvyko trijų Karalių dienoje, kada tie tolimų kraštų kunigaikščiai sudėjo prie Jezaus kojų aukas: auksą, smilkalą ir mirą. Pasutiniame amžyje, kaip ir kitais laikais, Kristaus Bažnyčia daug kentėjo, bet niekad ji nebuvo išgriauta, ir lenkėsi prieš ją kunigaikščiai ir tautos nešė savo doklę prie jos kojų. Ir valanda išmuš ir ateis gadynė, kada bus atsakymas paties Viešpaties maldai ir tuomet visos svieto karalystės bus Jo karalyste ir Jo tik vieno ir Jis, Karalių Karalius ir Viešpačių Viešpats, valdys garbėje.

S.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS

Pabrikų pramonija Vilniuje ir Vilniaus gubernijoje nuo 1905 metų palengva plėtojasi. Praėjusiais metais Vilniuje buvo 440 pabrikų, kuriuose dirbo 6 tukstančiai 733 darbininkai, prekių gi per metus išdirbo už 6 mil. 653 tukst. 173 rub., tuo tarpu 1907 metais pabrikų buvo tik 259, kuriuose dirbo tik 4 tukst. 200 darbininkų ir prekių per metus išdirbta už 6 mil. 375 tukst. 67 rub. Vilniaus gubernijoje 1908 metais pabrikų ir dirbtuvių buvo 1 tukst. 920, kuriuose dirbo išviso 12 tukst. 989 darbininkai prekių gi per metus išdirbta už 17 mil. 71 tukst. 946 rub.

Augščiau privestosios skaitlinės aiškiai rodo, jog pabrikų pramonija Vilniuje ir gubernijoje kyla. Pabrikų ir dirbtuvių skaičius jau gan nemažas, tik reikia pastebėti, kad tie pabrikai ir dirbtuvės vis smulkūs; stambių kaip ir nėra visai. („Žemdirbys“).

IŠ BEZDANŲ, Vilnius gub.

Lapkričio 24 d. einas iš Vilniaus Peterburgan traukinys, penktamjame viorste už Bezdanų stoties buvęs kas žinkeno sustabdytas (Vestinghauzo tormozu). Sustabdžiusis išsoko iš traukinio ir pasislėpė giriose. Mašinistas atsitaikė tas pats, kuris varė traukinį kaip buvo padaryta ana garsoji Bezdanų eksprioracija, taip nusigando, kad visą pusvalandį negalėjo atsipeikėti.

(V''-tis'').

IŠ KAUNO.

Lapkričio 26 d. Vilniaus teismo rumai nagrinėjo Kaune bylą apie Kovarsko urėdninko V. Matuliausko užmušimą 1905 metais. Kaltinama užmušime Ant. Didžiulis ir Jonas Laskauskas. Liudininkų buvo daugiau 50, jų tarpe ir Dumos atstovas Kuzma. Gynė Didžiulį ir Laskauską trys advokatai: dumos atstovas A. Bulota, buv. antrosios Dumos atstovas Leonas ir Šiplinas.

Teismas abudu kaltinamuoju išteisino. Laskauskas, kuris pirma buvo nuteistas tvirtovėn už kitą bylą, kaip tik tuo laiku baigė savo bausmę, ir dabar jau paleistas iš kalėjimo. Didžiulis teip pat buvo teisiamas pirma dėlei kitos bylos ir esąs nuteistas ištremti.

(''Šaltinis'').

IŠ ŠIAULIŲ, Kauno gub.

Aplinkiniai ukininkai susitarę nupirko Lygumų dvarą, apie 700 dešimtinių. Už dvarą suderėta 50 tukstančių rublių. Pusė pinigų jau įmokėta, kitą pusę turi išmokėti per 4 metus. Retai kur pasitaiko tokia vienybė tarp ukinkų. Jų pavyzdį jau ima sekti ir kitose vietose.

IŠ VIDZGIRIŲ, Raseinių pav.

Lapkričio 10 d. pas ukininką Baltrušaitį buvo vestuvės. Viskas buvo puikiai surengta ir norėta gražiai jos užbaigti. Bet kaip visur, teip ir čia neapsieita be neprašytų svečių. Vakare prisirinko daug neprašytų vyrų iš kitų sodžių ir ėmė trankyties, šokti, rėkauti, kaip laukiniai žmonės. Nusigėrę ėmė peštis kaip žvėrys.

Labai nedailus, netgi biaurus jaunimo įpratimas — valkiotis po vestuves, kur jų nieks neprašo. Susipratusiems žmonėms reiktų rupintis, kaip galint greičiau panai kinti teip nešvarų jaunimo apsiėjimą. Pas kitas tautas to nėra.

Vargo Bitelė.

(''Šaltinis'').

IŠ LIUDVINAVO,

Kalvarijos pav., Suvalkų gub.

Mūsų apielinkėje atsirado koksai tai ''geradaris'', kuris įkalbinėja žmonėms keliauti uždarbiauti į Italiją Mesinon, kur pernai žemės drebėjimas sugriovė visą mie-

stą ir daugiau šimto tukstančių žmonių palaidojo po griuvėsiais. Žada dovanai nuvežti ir paskui mokėti po 2 rub. dienai. Gyręs, kad darbas lengvas, kad ten gera gyventi ir tt. Vyričiai neklausykite, ten darbas sunkus, nes reikės atkasinėti dvokiančius griuvėsius, baisyti karštis ir valgis prastas. Musų žmonės nuo vieno vaisių maisto neištūrės prie darbo. Jeigu būtų ten toks darbas geras, tai patįs italijonai nebėgtų į Ameriką ir kitur iš Italijos. Be to ten ir dabar žemė nesiliauja drebėjus ir vėl gali ištikti baisi nelaimė. Ar tik nebus tas ''geradaris'' gyvojo ''tavoro'' pirklys? Su tokiais ''ponais'' reikia būti atsargiam.

Liudvinavietis.

(''Šaltinis'').

IŠ PLOKŠČIŲ, Naumiesčio pav.

Lapkričio 21 d. buvo pas mus ''Žiburio'' skyriaus susirinkimas. Pirmiausia susirinkę žiburininkai išrinko naują sekretorių, p. Valucką ir Stulgių, vieton išėjusio į Seinus kun. Polubinsko ir knygininką — vietinį vikarą vieton alsisakiusio vargoninko.

Pasikalbėjime apie draugijos stovį, nutarė šiuos dalykus: 1) paskirti iš kasos 30 rub. knygyno padidimui ir jį legalizuoti, 2) siūti į direkciją kad leistų įsteigti Plokščiuose vakarinius kursus 3) nelankyti šventadieniais ir nedėldieniais traktiernės, o jei ir būtų reikalas įeiti, bet nieko negerti, 4) nevartoti visai degtinės ir kitų svaiginančių gėrimų per pokilius butent: per krikštynas, per laidotuves, per vestuves ir per egzekvijas (pas mus vadina ''poteriais'').

Nepildantiems to paskutinio nutarimo uždėta bausmė 5 rub. draugijos naudai, teip-pat ir tiems, jeigu karčiamoj kuris pasigertų.

Tą dieną teipgi prisirašė prie draugijos 12 naujų narių, taigi iš viso jau yra 58 nariai. Susirinkimas viešai išpeikė pasielgimą vietinio traktieninko p. Puskunigio, kuris per valsčiaus sueigą ''fundijo'' žmonėms, kad tik nebalsuotų už traktiernės uždarymą.

Bijunas.

(''Šaltinis'').

VIŠTYTIS.

(Vilkav. apsk.). Šį rudenį jauna mergina V. iš Vištyčio, nepakakinta lietuvių duona, panorėjo Prūsų pyragų pavalgyti. Nukeliavo į Stalupėnus (Prūs.) jieškot darbo. Susitiko čia su kokia tai ponia, kuri merginoms pajieško ''geras vietas''. Toji geradarė pasakė, jog čia gerų vietų nebėra, bet žinanti toliau gerą vietą. Mergina sutiko važiuot ir toliau. Kelionei aprūpino ją visu-kuo, nupirko bilietą, įsodino vagonan ir liepė jai ramiai važiuot paskirton vieton. Įdavė jai ir laiškėlį, kurį ji turi rodyt paskirtose vietose išlipus iš vagono. Bevažiujant ilgą laiką, apėmė jauną keleivę baimė: norėtų grįžti, bet nežino kur. Štai mato vagone vaikščiojantį kunigą. Puola prie jo ir viską jam papasakoja. Kunigas iš bilieto pamatė, kad merginą siunčia į Turkiją, kur merginas pardavinėja. Suramino jis merginą ir liepė jai važiuot į kitą miestą, kur

ją kitas kunigas sutiksiąs, nes pats turįs su ja tuojau skirtis. Nurodytame mieste ištikrųjų pasitiko ją kitas kunigas, nes jam anas kunigas telegrama pranešė apie paklydusios merginos atvažiavimą. Šitam kunigui pasisekė vargais-negalais sugrąžinti tėvams prigautąją merginą. Ne viena mergina, jieškodama svietur baltų pyragų, jau pateko Turkijon. Taigi, merginos, būkite atsargesnės. Štai jums pavyzdys.

Tunas.

“Šalt.”

ŠELMIAI.

(Vilkaviškio apskr.). Prie mūsų kaimo prieina Vilkaviškio stotis, o teippat yra netoli nedidelė ūkio mašinų dirbtuvė. Todėl čia gyvenama daug neturtingų darbininkų ir amatninkų.

Lapkričio 28 d. po ilgos ir sunkios ligos pasimirė siuvėjas Ant. Brenka. Jo žmona pasiliko didžiausiam varge ir neturte. Net nebuvo už ką grabo nabašninkui nupirkti. Puolėsi vargšė prie kaimynų, kad jie sudėtų keletą skatikų nors grabui nupirkti. Netikėtai našlei sumetė net 14 rub. Auka didelė, bet tik netiksliai tapo suvartota, nes tris jos rubliai tuojau paskirta degtinei. Tai ligi kokio tamsumo prieina mūsų bėdini žmonės!

Gėda, kad be degtinės negali apsieiti net per laidotuves. Per laidotuves turėtų nevirtoti degtinės ne tik šelmiečiai, bet ir abelnai visur reiktų naikinti. Teip bjaurų paprotį. Metas būtų suprasti, kad laidotuvės, tai ne pasi-
linksminimų vieta.

Šelmis Bernužėlis.

(Iš “Šaltinio”).

IŠ LIETUVIŠKŲ DIRVŲ AMERIKOJE.

DETROIT, MICH.

Apsileidimas Detroito lietuvių.

Čia lietuviai tautiškai baisiai užsnūdę. Nežinau, ar rasis Amerikoje kitas miestas, kur būtų lietuviai tamsesni už lietuvių Detroite gyvenačius. Čia skaito apie 800 lietuvių, o gal ir daugiau yra, nes labai sunku sužinoti, kadangi labai išsisklaidę po miestą gyvena. Pernai pasistatė savo bažnytelę ir pašventinimas atsibuvo gavėnioj. Susilaukę savo bažnytelės ir klebono kun. P. Valaičio, nekurie lietuviai labai apsidžiaugė, pradėjo ją lankyti su dideliu prisirišimu ir meile, nežiurėdami į tai, kad jiems reikia ir iš toliau atvažiuoti karais, užmokėti kokį dešimtuką, nes bažnyčia pastatyta pakraštyje miesto. Jie nieko vargingo neatjaucia, važiuoja ten, kur skamba lietuvių kalba sakomas pamokslas, lietuviškai giedoma šv. giesmės, kaip kad tėvynei—Lietuvoj.

Bet randasi daug tokių lietuvių, kurie tautiškai atšalę, truputį iš toliau į savo bažnyčią nenori važiuoti, nenori girdėti savo kalbos, bet nusinuomuoja sau vietą lenkų parapijoje ir sakosi, kad jam ten puikesnė bažnyčia ir choras per mišas gražiau gieda, o dar lenkiška kalba skamba. Jiems išrodo, kad prigulinčiam prie

lenkiškos parapijos, jokio “unaro”, bet yra išgamos savo tautai, savo broliams. Priklausantieji lietuviai prie svetimos parapijos, skriaudžia savo parapiją, nes priklausdami prie svetimos parapijos, nutraukia nuo savosios dalį, užsimokėdami už sėdynę svetimai parapijai. Pertai, tie lietuviai vietoj savo parapiją drutinti, puošti, ją tik skriaudžia.

Negana to, dar čionykščiai lietuviai mažai arba ir visai neskaito lietuviškų laikraščių ir knygų, užtai ir tamsūs, nesusipratę, daug yra “cieilikų” ir tokių, kurie nei prie jokios nepriguli bažnyčios. Teatro čionykščiai lietuviai dar nėra matę; choro prie bažnyčios irgi nėra. Dėl “unaro” kai kurie net meldžiasi iš angliškų arba vokiškų knygų. Tatai, kaip dabar matyti, Detroito lietuviai toli atsilikę nuo kitų lietuvių.

Pavyti gi kitus lietuvius jie tegali, skaitydami gerus laikraščius, kaip ve “Drauga,” ir geras knygeles, tverdami ir prigulėdami prie draugijų, vienydamiesi. Suėję į vienybę, galės viens nuo kito lavinties tautiškai ir dvasiškai, pamestų tą prakeiktą “unarą”. Jeigu taip Detroito lietuviai darytu, savo brolius pavytų ir pakiltų ant augštesnio lipsnio tautiško susipratimo.

Tat į darbą!

Kęstutis.

NEWARK, N. J.

Antrą kalėdų dieną (gruodžio 26 d.) lietuvių šv. Traices bažnyčioje atlaikė iškilmingai šv. mišias naujai įšventintas kunigas Jonas Jakaitis. Per mišias vietinis klebonas, kun. V. Staknevičius, pasakė labai gražų pamokslą. Chorui, orkestrai ir vargonams pritariant, pagiedojo Arens'o mišias. Žmonėms labai patiko jauno kunigo balsas ir choro dailus giedojimas. Nors tą dieną labai pustė, ir sniego buvo ligi kelių, tačiau žmonių prisirinko pilna bažnytelė. Kun. Jakaitį vietiniai lietuviai gerai pažįsta, nes keletą vakacijų mokino jų vaikus katekizmo ir lietuvių kalbos.

Parapijonas.

SCRANTON, PA.

Vyskupas Hoban vėl laimėjo teisme. Priešingoji vyskupui pusė buvo padavusi apeliaciją į vietinį teismą, sakydama, buk teisėjas Newcomb neturėjo teisės sušaukti parapijos mitingo, ir kad rinkimai parapijos globėjo nebuvo užtektinai pagarsinti. Teisėjas ant to atsakė, kad abi priešingi pusi pirm to buvo sutikusi paleisti visą reikalą ant balsų, o patį vyskupo priešininkai pripažinę, buk kun. Kuras net per daug rinkimus pagarsinęs savo “gązdinimais” bažnyčioje apie balsavimo pasekmės: jeigu balsuosite už vyskupą, bažnyčia bus atidaryta tuojau; jeigu balsuosite už dešimtį svietiškujų globėjų, bažnyčia bus uždaryta, kaip ir dabar yra uždaryta.) Teisėjas liepė bažnytinę nuosavybę perrašyti ant vyskupo. Jeigu vyskupo priešininkai nepaduos apeliacijos į augščiausiąjį teismą (Supreme Court) iki 23 d. šio mėnesio, tat šv. Juozapo lietuvių bažnyčia turės būti aprašyta ant vyskupo.

NEW YORK, N. Y.

Lietuviai New York'e yra išsimėtę po visą miestą, bet daugiausia gyvena rytų šalyj. Daug lietuvių gali rasti, dirbančių popirosų, krekių dirbtuvėse ir kitur. Viskas būtų gerai, kad tik nebūtų to papročio įsipirkti į darbą ir duoti kyšius foremonams.

Iškritus sniegui, bedarbiai džiaugėsi turėsią darbą prie gatvių valymo, bet toli gražu ne visiems pasisekė gauti darbą.

J.

CHERRY, ILL.

Straipsnyje iš Cherry, Ill., patalpintam No. 21 "Draugo" meldžiu pataisyti klaidingą išsireiškimą antroje eilėje "dviejais šyftais — vadinasi dieną ir naktį," mūsų apilėnkėse angliakasiai supranta per tai, kad "dviejais šyftais," tai, yra, dviejose gislose anglių. Tarp patalpintų palaidotuvių Spring Valley, Ill., 5) Pangonis Juozas patasyti **Raudonis Juozas**, ir da apleistas Šukaitis Juozas iš Gudelių par., Suvalkų gub. Po Naujų Metų menama bus imti iš po žemės likusieji 202 numireliai, tarp kurių yra 11 lietuvių: (nekurių vardai klaidingai atspausiti ir vienas apleistas). 1) Pranciškus Lydeka, 13 m., sunus Izidoriaus Lydekos, 2) Juozas Kraučeliunas, 20 m., sunus Lydekienės po pirmam vyrui., 3) Liunas Mateušas, vedęs, iš Kauno gub., 4) Bredinskas Petras, vedęs, iš Vabalninko par., Kauno gub. (jo brolis Petras tapo užmuštas toje pat kasykloje dar vasarą), 5) Rimkus Juozas, vienstagis, iš Šilelio par., Kauno gub., 6) Tamošiauckas Juozas, vienstagis, iš Krosnos par., Suvalkų gub., 7) Jonuška Petras, vienstagis, Kauo gub., 8) Sureika Juozas, vienstagis, iš Vabalninko par., 9) Klikunas Dominikas, vienstagis, Kauno gub., 10) Atkočiūnas Povilas, iš Vabalninko par., 11) Adomaitis Karolius, brolis likusios našlės Bredinskienės.

Likusiąs našles ir našlaičius didei gelbsti didžturčiai savo aukomis, o labiausiai iš Chicagos. Prieš Kalėdas iš Chicagos atvyko 12 aldermonų su keliais karais, pilnais visokių daiktų, kaip valgomų, aprėdalu ir vaikams ant šventės žaislų, — viską išdalino našlėms ir našlaičiams. Taipogi pribuvo pasiuntiniai nuo konsulių ir dalino po 5 dol., kožnai našliai; raudonojo kryžiaus sesers dalino valgomus daiktus, paskirtus joms išdaryti. Atsišaukimas Spring Valles korespondento Juozo Gvazdinsko No. 59 "Kataliko" apie skriaudas, daromas dalinime praščių apautuvų, niekiausių aprėdalu suvis yra neteisingas, taipogi patarimas korespondencijoje, kad darbininkų palaidota ne 300, bet aplink 500, suvis melagingas. Ar gi galėjo į 5 metus šaftui atidarius dirbti į 800 ar daugiau? Iš viso negaliu tikrai tarti, kad tame šafte dirbo 500 žmonių, Spring Valley seni šaftai nuo 20 metų dirbo po 500—600 žmonių. Korespondentas žinomas iš savo raštų ir neteisingų korespondencijų, patalpintų "Viltyje" ant vietinio klebono.

Gruodžio 14 d., pabaigus darbą 3 šafte Mykolas Balcerius 56 metų amžiaus, einant paskui kokį tai nigerį puolė umai ant žemės ir numirė. Nekurie mena, kad tai

didei smirdančio nigerio užduso, už ką turės kompanija atsakyti, kad leidžia drauge dirbti nigerius su baltaisiais. Tapo palaidotas Spring Valley, Ill., su pamaldomis bažnyčioje. Palaidojimą suteikė Jonas Lukošius, jojo žentas.

Gruodžio 25 d. Ladd, Ill., rado negyvą Juozą Budvidį, 21 m. amžiaus, savo kambaryje. Sanitarijos komisija mena, kad turėjo užtrokšti nuo dumų, arba smalkių, kada pečius kureno.

Gruodžio 29 d. tapo palaidotas Spring Valley, Ill. ant arių kapinių.

Bukšniuks.

Visokios žinios.

Vagystos, žmogžudystės, maisto brangumas, nelaimės, bedarbės ir skurdas tarp darbininkų — štai kokiomis žiniomis laikraščiai turi penėti savo skaitytojus. Prakilnių darbų žmonijos naudai ir su žvake sunku surasti Amerikoje.

Gražumu susitaikė.

Darbininkas Clifton, dirbdamas ant geležkelio nustojo abi koji. Geležkelio kompanija gražumu davė jam Kalėdų pinigais 8000 dol., veltui važinėjimą geležinkeliais per visą gyvastį ir visai gerai apmokamą darbą geležkelio offise. Susitaikė be jokių advokatų. Atsitiko tai mieste Sterling, Ill., ant geležkelio prigulinčio komp. Chicago and Northwestern.

Atsirastų nevienas ir iš sveikų, ką panorėtų nustoti kojas delei tokio atliginimo.

Gaisras ant laivo.

Ant laivo "Celtic" atsitolinusio nuo New Yorko, 4 dieną kelionės prasidėjo gaisras tarp bovelnos pundų. Kuomet tapo užtemyta dūmai, kapitonas liepė užkimšti visus plišius, idant neprileisti vėjo į skyrių, kur prasidėjo gaisras, bet kuomet gaisras augo, jį išdalies užliejo vandeniū. Bet nieko ir tai negelbėjo. Per 5 dienas ir naktis laivo darbininkai kovojo su gaisru. Kapitonas prsakė nesakyti nieko keliauninkams, idant jų nenugązdinti ir tik privažiuojant prie prieplaukos keliauninkai dažinojo, kad didesnę kelionės dalį ramiai miegojo ir linsminosi, kuomet apačioj buvo didelis gaisras. Keliauninkų buvo 400 žmonių. Kapitono sumanymas daugelį jų išgelbėjo nuo mirties, nes nesunku įsivaizdinti, kas but atsitikę ant laivo, kuomet būtų sužinoję, kad laivas jau 5 dienas dega.

Kiek turės laivų kompanija nuostolių, dar nežinia, nes ugnis dar neužgeso.

Iš vežėjo — pasiuntiniu. — — — —

Richard C. Kerens, milijonierius iš St. Louis, kurį valdžia paskyrė pasiuntiniu į Austriją, jaunystoj buvo

labai biednas ir tarnavo už vežėjas ir mulų varinėtojas. Jo tėvai mirė neturte ir šiandien dar jie yra palaidoti ant apleistų katalikiškų kapinių. Name, kuriame gyveno ir mire tėvas dabartinio milijonieriaus, dabar gyvena nigeriai.... Kantrumas ir energija prie visko priveda žmogų. Šiandien jau ne naujiena ir nieks nesistebi, kuomet išgirsta, kad tas, ar kitas augštas valdininkas, turtuolis, jaunystoje gatves šlos, čebatus valęs ir tt.

Dabartinis šv. Tėvas Pijus X ir gi paeina iš varginos šeimos, taipo-gi jaunystoje nemažai pakėlė skurdo, kol išėjo mokslus, todėl Jam taip arti prie širdies ir stovi vargšų reikalai.

Neranda.

Rodosi jau vertėtų užmiršti nelemtos atminties Cook'ą, taip gražiai apgavusį visą pasaulį savo melagyste, bet žmonės neužmiršta jį ir butinai nori sužinoti kur jisai. Vieni taip mena, kiti vėl kitaip, vieni net spėja, kad jisai nužudytas. Bet, turbūt, patsai Cook'as sau kur gerai pasislėpęs juokiasi susirietęs iš savo lengvatikių tautiečių.

Bet Danijai jis dar geresnį šposą iškirto. Kuomet ten atvyko, pasigarsinęs, jog jis pasiekęs polių, jį priėmė su iškilme, pats Danijos karalius jį vaišino savo rumuose, moksliškos draugystės jį vainikavo, medalius davinėjo, kiekvienas iš mokičiausių skaitė sau už garbę paspaust ranką garsaus keliauninko.

Mitrus tai apgavikas ir dar gali nekartą pagarsėti, bet kas žin ar jau tykės jam?

Didelės audros.

Pakraštesė New Foundland'o iškylo didelė sniego audra, platindama aplinkui mirtį ir viską naikindama. Ant pačios salos taipo-gi siautė audra ir pertraukė susiėsimą, bet vis-gi daugiau nukentėjo pakraščių gyventojai. Miestas Placentia jau tris dienas kaip vandens apsemtas, kaimas Blackhead visiškai dingo. Nuostolius apskaitliuoja ant 750,000 dol.

Ar gi tai galimas daigtas?

Dr. Joseph S. Neff, Philadelphijoje, Pa., atvirai stoji priešais savo laikuriuos draugus gidytojus minėtame mieste, užmesdamas jiems, kad jie tičia tęsia ligas savo pacientų, kad daugiau ištraukus iš jų pinigų. Dėlei tos priežasties nevienas ligonis, ką galėjo pasveikti, mirdavo. Jisai tvirtina, kad daugelis gidytojų taip elgiasi. Jeigu tai nebūtų teisybė, dr. Neff'as taip viešai neskūstų savo draugų ir matomai turi darodimus, nes kitaip už plešimą šlovės atsidurtų kalėjime. Baisus tai dalykas pavesti savo gyvastį, ar artimo asmens tokiam gidytojui. Reikia tykėtis, kad po prirodymui jų kaltės, bus teisingai nubausti.

Nepaprasta pagelba.

Per paskutiniąją audrą, kuri siautė Tulono (Prancuzijoje) prieplaukoj, pavandeninė valtis "Cigogne" gelbėjo skestančius.

Manevruodamas po prieplauką, valtės vadas patėmijo skestančią žuvininkų valtį, tuomet jisai pasinėrė po vandeniu, priplaukė prie skestančios valtės ir iškelė ją viršun ir laikė toliai, koliai visi žuvininkai neišsigelbėjo.

Lengvatikis.

Nekuri draugija aplankė Fromborgo katedrą ir apžiūrinėjo jos ypatingumus. Po katedrą vadžiojo ir aiškino garsus profesorius iš Brunsberg'o. Tarp kitų tos katedros ypatingumų jis atkreipė jų atydą į relikvijas, paslėptas altoriui, kartu aiškindamas smulkmenas, jas palitinčias.

Vienas "galvočius", prigulintis į tą draugiją, užklausė, kokių būdu galima persitikrinti, kad tos relikvijos yra ištikrųjų teisingos ir ar galima surasti rašytus paliudijimus ir dokumentus jų teisingumo?

Profesorius atsakė:

— Tos relikvijos ilsisi šioj katedaroj jau keli amžiai. Kiekvienas, mokyta ar nemokyta skaitė jas tikromis, ir ant kiek pamenu nieks viešai ne užginčijo jų tikriškumo.

— Tokie prirodymai manęs visiškai neužganėdina, atsakė jaunikaitis.

Pagalios visi atėjo į zokristiją, kur buvo taipo-gi daug visokių ypatingumų, o profesorius išėmęs iš apdulkėjusios spintos geležinį vamzdį, tarė:

— Ant pabaigtuvių parodysiu tamstoms dar vieną ypatingumą: šitas vamzdis paeina iš Koperniko teleskopo. Žinoma, tas vamzdis vaikščiojo iš rankų į rankas ir buvo čiupinėjamas, kaip koksai šventas daigtas.

"Galvočius" patėmijo, kad tai stebėtina, ir net sarmata, kad tokia istoriška relikvija, po garsiam astronomui yra taip apleista ir valkiojasi pakampėse, kartu su senais nereikalingais daigtais.

Nusijuokė profesorius ir tarė:

— Tamsta nežinai istorijos. Teleskopo dar nebuvo Koperniko laikuose, tik 60 metų po jo mirčiai jį atrado Galilejus, Italijoje. Aš tik vieną žodį juokdamas pasakiau, o tamsta įtikėjai — o ant paliudijimo katalikiško tikėjimo per tiek amžių ant paliudijimo milijonų žmonių, kurie šventai tiki į tų relikvijų tikriškumą, tamsta abejojai. Tasai geležinis vamzdis seniau buvo vartojamas prie liejimo žvakių.

Galima įsivaizdyti, kaip susarmatino tie žodžiai visą draugiją, o ypač "galvočių."

Linksmą naujieną.

Linksmą naujieną darbininkams praneša laikraščiai. Iroquois Iron Co., pabudavos milžiniškas plieno dirbtuves arti upės Calumet netoli Chicagos. Dirbtuvės prekiaus 2 milijonų dolerių, keletas tukstančių darbininkų gaus darbą.

Kruvinos sukaktuvės.

Sausio 9 d. š. m. sukaks 5 metai kruvinosios savaitės Peterburge, kuomet caras išžudė tukstančius darbininkų, ėjusių melsti jo tik laisvės ir duonos.

Žiaurasis caras, tiek nelaimių užtraukęs ant Rusijos neišklausė jų meldimų ir papenėjo vargšus darbininkus švinu. Rusijos darbininkai atsiminę tas sukaktuves tik sunkiai atsiduksės, nes ir šiandien jų padėjimas negeresnis, negu kad anuomet buvo.

— Tai kas ką apspjaus man veidą, tarė vienas „pirmieviško“ juokų laikraštपालाiko redaktorius, kitas dalykas, jeigu nosinė būtų toli, o ji čia, kišenėj, išsiemei ir nusišluostei. Paranku!

Vienas kalbėtojas savo ilgoj prakalboj pertikrinėjo klausytojus, kad visi žmonės nuo bezdžionės paeina. Vienas iš klausytojų pakyla ir sako:

— Tą kad mes prasti žmoneliai paeiname nuo bezdžionės, tai dar galiu tykėti, bet kad jus, šviesus kalbėtojų, paeitumete nuo bezdžionės, tai jokių būdu neįtikėsiu.

— Na kodėl? Tas nieko, ir „ofšom“, galiu ir aš paeiti nuo bezdžionės...

— Ne, netykiu. Greičiau paeinate nuo karvės, nes kitaip, ar galėtumet buti tokiu dideliu jaučiu, kaip dabar.

EMIGRACIJA.

Emigrantai, susirgę kelionėje jurėmis, buvo iki šiam laikui priimami, po atkeliavimui į Ameriką, į emigrantų ligonbutį ant Ellis Island. Pasveikę galėjo luosi eiti iš ten į Ameriką. Už gydymą Emigracijos Komisija reikalavo, tiesa, po vieną dolerį ant dienos, bet ne nuo emigranto, tik nuo kompanijos, kurios laivą jis buvo atvažiavęs. Kai kurios kompanijos apmokėdavo už savo atvežtus ligonius, bet kitos griežtai atsisakė mokėti, teisindamosi, kad įstatymai apie Emigraciją uždėda ant kompanijų atsakomybę tik už tokius ligonius, kuriuos į savo laivus paima, bet ne už tokius, kurie sveiki paimti, kelionėje jurėmis suserga. Už tokius ligonius kai kurios kompanijos nenori imti ant savęs atsakomybės ir mokėti už jų gydymą. Yra kompanijos kaltos ligonbučiui po \$25,00, o nei cento Emigracijos komisijai nenori duoti.

Ligonbūtis be įėjimų negali užsilaikyti, todėl Emigracijos Komisija sumanė siųsti gydytojus į garlaivius, prieš emigrantų išlipimą ir neįleisti ant kranto nei vieno, kad ir mažiausiai susirgusio. Jei kompanijos nenori už gydymą mokėti, tai tegul veža ligonius atgal.

* * *

Departamentas „Vaizdos ir Darbo“ parengė svarbų pataisymą Emigracijos įstatuose.

Iki šiol įstatymai leisdavo išvaryti iš Suvienytųjų Valstybių tik tuos prasikaltelius — kriminalistus, kurie nebuvo Amerikoje pragyvenę ilgiau, kaip tris metus.

Dabar, pagal naują įstatymą busi galima išvaryti ir seniau apsigyvenusius kriminalistus, o net ir tokius, kurie įgijo jau Amerikos piliečio popierius. Butent, šis įstatymas palies tus, kurie kriminališkais darbais, būriu pasielgimu ir nuolatiniu įstatymų laužymu taps nepakenčiamais bendrame Amerikos gyvenime.

* * *

Senatorius Overman iš North Carolinos tokį perstatė Senatui 20 d. Gruodžio įnešimą apie Emigraciją.

Kad būtų uždėta \$10 metinės mokes ties ant kiekvieno emigranto, kol jis netaps Amerikos valstiečiu. Nuo tos mokes ties būtų paliuosuoti tik: užrubežinių valstijų atstovai, mokytojai, mokiniai, pirkliai, publicistai (laikraštininkai), bankininkai, profesionalistai, (kunigai, gydytojai, artistai ir tt.) ir keliauninkai.

Emigrantai, turintieji daugiau, kaip 16 metų ir skaityti nemokantieji, kad nebūtų įleidžiami. Išskyrus pačias vyrų rašyti mokančių, taip pat tėvus ir sužiedotą emigranto jau įleisto į Valstijas.

Kiekvienas emigrantas kad turėtų su savim bent 25 dolerius ir paliudijimą apie savo gerą pasielgimą nuo Valdžios tos šalies, iš kur jis paeina.

Mergaitės, turinčios mažiau, kaip 20 metų, kad nebūtų įleidžiamos, jei su jomis nekeliauja tėvai arba neatvažiuoja jų pasiimti.

Kad būtų gražinami visi, apie kuriuos taptų susekta, kad keliauja su nedoru tikslu.

Jurinės kompanijos turėtų užmokėti po \$300 pabaudos už kiekvieną emigrantą, kurį vežtų nedoram tikslui. Jei kompanija atsisakytų pabaudą mokėti, jei bus atimtas leidimas emigrantus vežti.

Varininkas.

Mažai Katriutei mama nori įverti auskarius į ausis, Katriutė nesiduoda ir verkia. Motina jai sako:

— Katriute, nustok verkus, Dievas taip nori, kad tau įverti auskarius.

— Ne teisybė, kad Dievas būtų norėjęs įverti man auskarius, tai būtų sutvėręs mane su skylutėmis ausyse.

Išmintingesnis protas liepia daugiau negert, kvailiesnis pilvas liepia... Hm! Bet kad kvailo viršus visuo met buna, Jonai, pripylk dar alaus skunerį!

Viename iš Prancuzijos bažnytkiemiu, senukas klebonas, jau baigiantis savo gyvenimo dienas, taisė kelią šale klebonijos. Šale važiuojantis dvarponis užsimanė pasijuokti iš senuko:

Tai jau kunigas sau kelią į dangų rengia?

— Negali būti, atsakė senukas, nėra tai kelias į dangų, nes Tamsta negaletumei juomi važiuoti.

DRAUGAS

**KATALIKISKAS LAIKRAŠTIS
PASVĖSTAS AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
REIKALAMS**

Eina kas savaitė iš Wilkes-Barre, Pa.

Kaina: metams \$2.00, pusmečiui \$1.00, trims mėnesiams 50 centu. Europoje ir kitur \$3.00

Adresas:

"D R A U G A S",
314 E. Market Str. Wilkes-Barre, Pa.

Raštus ir korespondencijas reikia siųsti pas:

REV. A. KAUPAS,
64 Church Street, Pittston, Pa.

Su visais reikalais reikia kreipties šitokiu antrašu:

"D R A U G A S"
JOHN S. LOPATTO, Manager,
314 East Market Street, Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGAS"

(THE FRIEND)

WEEKLY, published at 314 E. Market St. Wilkes-Barre, Pa.

Subscription: \$2.00 a year, \$1.00 six months, 50 cents three months.

Rates of Advertising on Application.

REDAKCIJOS PASTABOS.

Praeita savaitė (gruodžio 27—31) New Yorke atsiliko apvaikščiojimas 25-metinių sukaktuvių Amerikos istoriskosios draugijos ir Amerikos ekonomiskosios draugijos. Vienu sykiu ir vienoje vietoje laikė dar sekančios Amerikos mokyklų draugijos: politiškojo mokslo, statistikos, sociologų, įstatymų apie darbininkus, sociališkojo mokslo (atskira nuo sociologų draugijos), Mississippies klonio istoriškoji draugija, bibliografų ir bažnytinės istorijos. Tai-gi viso nariai dešimties draugijų, užsimančių istoriją, politika, statistika, sociologija, ekonomija, bibliografija ir darbininkų klausimu, susivažiavo dideliame mieste ir klausėsi referatų apie įvairius svarbius dalykus. Paskaitas laikė įvairius žinovai: amerikiečiai ir atvažiavusieji iš svetur. Paskaitos buvo žingeidingos tiems, kuriems rupi visuomenės dalykai. Buvo skaityta apie tikėjimo svarbumą draugijos išsiplėtojime, apie psichologiskąją sociologiją (kuri yra priešinga Spencer'io ir istoriškųjų materialistų mokslui, ir atsižinti į

žmonijos dvasiškus veiksmus), apie istoriškųjų draugijų veikimą Anglijoje, Vokietijoje, Ispanijoje, Prancuzijoje ir Holandijoje. Buvo kitokios paskaitos, buvo keliami kitokie klausimai. Iš lietuvių — vargiai kas dalyvavo susirinkimuose ir klausėsi paskaitų. Žinome tik, kad vienas buvo pasirengęs važiuoti į tas iškilmes, bet netikėtos kliūtis sulaukė jį namie. Gaila, nes būtų buvę žingeidinga išgirsti jo nuomonę apie prof. Greene'o paskaitą: "Etniškieji elementai Suvienytųjų Valstybių istorijoje," ir apie kitus dalykus, kuriuos jis būtų išgirdęs įvairių draugijų posėdyse.

Vokiečių "Local Anzeiger" sužinojęs iš tikrų šaltinių, kad Rusijos vyriausybė yra pasiryžius uždaryti mažai visas vokiečių ir kitas nerusiškas mokyklas. Tai-gi būtų uždarytos ir lietuvių mokyklos. Tame turbūt yra nemažai tiesos, nes štai "Viltis" (No. 140) praneša, kad 27 d. lapkr. (gruodžio 10 d.) buvo krata kauniškėje "Saulės" centro raštinėje. Krėtė nuo 10 išryto iki 5 popiet; išžiūrėjo smulkiausias mažmožius ir išsnipinėjo visus pakampus. Regimai ieškota priekabės prie pačios draugijos. Jeigu būtų atrasta kas įtartino, be abejo "Saulė" su visais savo skyriais ir visomis mokyklomis būtų tapusi uždaryta, kaip tapo uždarytos Marjampolės "Šviesa" ir Vilniaus "Aušra."

Sunkūs laikai grįžta Lietuvon!

Chicagos lietuviai rengiasi apvaikščioti iškilmingai 500-metines sukaktuves kovos ties Grunwaldu 17 d. liepos (vieton 15 d. liepos) žiur. "Katalikas," No. 52). Apvaikščiojimas bus skyrium nuo lenkų; kviečiami dalyvauti visi be skyriaus Chicagos lietuviai. Visų draugijų atstovai kviečiami susieiti šv. Jurgio svetainėje sausio 30 d. Po atsišaukimo pasirašo: kun. M. Kraučunas, Jonas Ilgaudas, J. M. Tananevičia, kun. K. Ambrozaitis, J. Marcinkevičia, B. K. Balevičia.

Gražiam sumanymui reikia velyti nusisekimo. Kad visų kitų miestų lietuviai eitų chicagiečių pėdomis!

Parėjus "Draugui" į p. Lopattos priežiūrą, "Katalikas" ir "Žvaigždė" teikėsi šitą atsitikimą apdovanoti savo pastebėjimais. "K." pasakė, buk tatai pasidarė dėlto, kad kunigai nenorį smegenų džiovinti laikraščio reikalais, bet "Ž." užginčijo "K-ui": ne, girdi, kunigai tebedžioviną smegenis, tik, girdi, kun. Vizgirda esąs pavarytas!...

Nei "Kat." nei "Žv." nedaug težino apie "Draugo" reikalus. Kun. Vizgirda pasiliko tuo, kuo ir pirmiau buvo. Bažnyčios statymas ir parapijos reikalai neduoda jam pašvęsti daugiau laiko pašaliniams reikalams — tai ir viskas!

Pavarymas prisisapnavo "Žv." savininkui.

IŠ KITATAUČIŲ SPAUDOS.

Dabartiniai atsitikimai Nikaraguoje davė progą p. Edwin'ui Emerson'ui parašyti straipsnį apie Vidurinės Amerikos respublikėles ("The Unrest in Central America," The Independent, Dec. 9, 1909). Autorius vadina buvusį Nikaraguos prezidentą, Santos'ą Zelayą, kraujageringu tyronu, nemažesniu despotu už Guatemalos valdytoją, prezidentą Cabrera. Skirtumas tarp judviejų esąs tik tame, kad Cabrera yra visados "paklusniu šuneliu" Washingtono vyresnybės, o Zelaya jokių būdu nenorėjo klausyti paliepimų einančių iš Sąjunga Valstijų užsienio reikalų ministerijos. Iš to išeinąs ir nevienodas pasielgimas Amerikos valdžios su abiejais tyronais.

Ir taip: kuomet kilo revoliucija prieš Cabrera Guatemeloje, Sąjungtos Valstijos, Meksikai padedant, neprileido revoliucionistų prie Guatemalos rubežių; Amerikos avanturistas, "generolas" Lee Christmas tapo apskelbtas draugijos išmeta, kurį Amerikos marininkai gali sušaudyti, jei pagautų jį kur ant marių; taip-pat ginklų ir amunicijos vežimas iš New Orleans į Guatemala tapo sustabdytas tos pačios vyresnybės, kuri dabar palaiko Nikaraguos revoliucionistų pusę.

Antra vertus, kilus revoliucijai prieš Cabreros priešą, Zelayą, Amerikos "laimės kareiviai," nuėję į revoliucionistų glitas, tapo pripažinti kankiniais, ginklų ir amunicijos vežimas iš New Orleans revoliucionistams yra raginamas, o tokių pat ginklų vežimas esančiai Nikaraguos valdžiai (Zelaya ir kiti) yra draudžiamas ir stabdomas.

Kas pasidarė?

Niekas, tik dabartinę revoliuciją Nikaraguoje sukėlė amerikiečiai: ją šelpia pinigais Amerikos kapitalistai, gyvenantieji Greytown'e, Bluefields'e, Georgetown'e ir kituose **Atlantiko pakraščio miestuose; kapitalistams** padeda Guatemalos tyronas, Cabrera, o revoliuciją padrasina Washingtono vyresnybė.

Dėlko? — Na, čia reikia pažinti, kas yra tos penkios Vidurinės turtingos Amerikos respublikės.

Jos yra labai turtingos ir derlingos. Humboldt pavadino jas net Naujojo Pasaulio rojum. Didesnė gyventojų dalis, vietiniai indiečiai, labai daroštūs ir taupūs, bet yra papuolę po įtekme ir valdžios nedidelio skaičiaus pusiau indiečių — pusiau ispanų ir įvairių spekuliantų, ką valdo šitas taip vadinamas respublikas tikrai savaijai naudai. Šito visko pasekmė esanti visiškai išnaudojimas, iš ko tik galima pasinaudoti, ir nusibankrutijimas. Respublikėlės niekad neužmoka savųjų skolų. Nikaraguoje nėra nei vieno banko; Nikaraguos doleris vertas 15 arba 16 centų — kaip kokią dieną pasitaiko. Guatemalos popieriniai doleriai verti mažiau: 5—6 centus.... Pinigai išgaunami nuo turtingesniųjų gyventojų gazdinimais, prievarta, kankinimais, užmušinėjimais.... Politika ir lupimas yra Vidurinės Amerikos prakeikimu.

Pasaulis žino apie Vidurinės Amerikos amžinas revoliucijas ir savytarpines kares. Karės yra visados naminės, nes Vidurinė Amerika yra, tiesą kalbant, viena ša-

lis. Respublikėles nesiskiria viena nuo kitos daugiau, kaip Sąjungtųjų Valstijų atskiros valstijos. Jų gyventojai šneka viena kalba, turi vienuodus papročius ir pirmiau gyvena po vienu valdonu. Karės yra vedamos ne už tautinius reikalus, vien už politiką. Iš to išeina, kad kariauja vieni su kitais ne atskiri kraštai, bet politiškosios partijos, nepaisant į tat, kur jų šalininkai gyvena: Nikaraguoje, Guatemaloje, Salvadore ar kitur kur. Kareiviai iš abiejų pusių yra nemokyti prastuoliai — daugiausiai indiečiai—varu pristatyti prie ginklo. Jie neturi kitokios išligos, kaip stoti kovon arba būti sušaudytais už nepaklusnumą arba pabėgimą.

O tos karės ir revoliucijos yra baisios. Kareiviai neturi gydytojų, vaistų, ligonbučių; miršta ligomis ir bėda, nes ir valgyti neturi ko. Kareivijai prisieina pačiai ieškoties maisto, — ir tokiu būdu nekalti žmonės yra apiplėšiami ir išnaudojami. Rezultate, kiekviena revoliucija ir kiekviena karė traukia paskui save bėdą, ligas, nusibankrutijimus ir kruvinus persekiojimus, kuriuose ne viena šeimyna žlunga sykiu su visais savo turtais.

Respublikinių prezidentai užsilaiko tikrai su ginklų pagalba ir esti renkami šautuvams ir patrankoms gelbstint. Revoliucija, karė reiškia rinkimus (vadinasi politiškosios partijos padeda tarp savęs peštis už viršenybę). Tas peštynes palaiko New York'o, San Francisco's arba New Orleans'o bankininkai ir spekuliantai, nes uždirba ant jų milžiniškus pinigus. Karė visados reiškia skolos užtraukimą, o Amerikos finansistai — daugiausiai žydai — tankiausiai skolina pinigus už neįtikėtinus palukius. Ana, koks tai Blum, priėmęs Amerikos pilietybę, neseniai paskolijo Salvador'ui 25 milijonus dolerių, kuomet ši respublikėlė kariavo su Guatemala. Tosios paskolos dalis susidėjo iš dviejų senų kariškųjų (?) laivų ir amunicijos, nupirktų už labai augstą kainą. Sako, kad Blum nuo tos paskolos ima 46 nuošimčius; tokiu būdu nelaiminga respublikėlė yra įlindus skolon San Francisco's žydui iki ausų.

Tuo tarpu Guatemaloje daro "biznį" lenkiškas žydėlis (iš Kempen, Poznaniaus provincijos), koks tai Adolfas Stahl. Jisai ir valdo visą Guatemala: moka skolininkams popieriniais pinigais, o pats žeria auksą. Be to, geležinkelių kompanijos, kasyklų savininkai ir tt. nenustoja žarstyti ugnį. Pasekmė yra ta, kad reikia surasti kokią nors galybę, kuri atsakytų už visus nuostolius, kokie pasidaro nekaltiems žmonėms ir spekuliantams revoliucijų, karių ir savavališkumo metais. Tokia galybė yra Sąjungtos Valstijos, kurios Monroe mokslo vardu neprileidžia Europos viešpatijų kištis į Amerikos mažų respublikų reikalus.

Dabar aišku, dėlko Sąjungtos Valstijos įsikišo į Nikaraguos vidurinius reikalus, kuomet paklusnus Washingtono paliepimams Estrada pakėlė maištą prieš nenorintį klausyti Knox'o įsakymų Zelayą. Čia paėmė viršų ne Estrada (kursai esąs toks pat nedorėlis, kaip ir Zelaya), bet Amerikos spekuliantai, kuriems atėjo pagelbon Suv. Valst. vyriausybė.

Straipsnio rašytojas norėtų, kad Suv. Valstijos pamintų Vidurinės Amerikos respublikėles į savo tikrą glo-

bą, kad įvestų į jas tvarką, romybę, kad gintų jose kapitalistų, ne spekuliantų, avanturistų ir "laimės kareivių" reikalus. Tuomet Nikaraguoje ir kitose Vidurinės Amerikos respublikose būtų taip saugu, kaip Meksikoje, Kuboje arba Panamoje.

Bet "Draugo" redakcijos nuomone dabartine maištim Suv. Valst. pasinaudojo visai kitam siekiui. Kažin ar jos už įsikišimą negaus ploto, kuriuo turėjo eiti projektuojamas Nikaraguos perkasas?

GĖLĖ MERGELĖ.

(Iš legendų apie Motiną švenčiausią.)

Kuomet, apart dangaus ir vandens dar nieko daugiau nebuvo ant šio pasaulio, Dievas skrajojo virš vandens tuščioje ir tamsioje erdmėje....

Nebuvo nei žvaigždžių, nebuvo žemės, nebuvo jokio gyvo sutvėrimo.

Kuomet-gi Dievas jau buvo sutvėręs dangų ir žemę, tuomet sutvėrė daugybę puikių angelų, bet kad šitie pasikėlė į puikybę ir patis skaitė save dievais, Viešpats nubaudė juos, išmesdamas iš dangaus į gilią bedugnę.

Paskui Dievas sutvėrė pirmutinį žmogų Adomą. Buvo tai milžinas neišpasakytos spėkos, kuriam niekis buvo išrauti medį iš žemės su šaknimis, tartum kokią menką gėlėlę.

Didžiausi žveris vaikštinėjo apie jį su baime ir tik išpaniūrų žiūrėjo į tąjį galinčių, kuriam negalėjo nieko blogo padaryti, nes buvo už juos drutesnis.

Bet ilgu buvo vienam žmogui net ir rojuje....

Tuomet Dievas nusprendė duoti jam draugę ir pustelėjo į rojus gėles, o iš jų, tartum tyriausia lelija balta, maloni ir lengva tartum kvepėjimas, stojosi pirmutinė moteriškė, sutverta iš to, kas buvo rojuje prakilniausio, tyriausio, gražiausio.

Mergelę iš gėlių atvedė Dievas Adomui.

Ir pasidarė rojuje dar aiškiau, kuomet ėjo, nes viduryj dienos visos žvaigždės išbėgo iš dangaus, idant ją pamatyti, ir žemė dar labiau alsavo kvepėjimais....

Ir kas tik gyvas, nuo birzgėnčių muselių ant vandens paviršio iki augštai skrajojančių vituriukų, užgiedojo himną Dievui ir mergelei ant garbės.

Tik vienas Adomas nesidžiaugė, nes nežinojo, kokiū būdu ji galėtų tikti jam už draugę, ji tokia lengvutė, silpna, o jis.... milžinas.... Jis iš uolos nukaltas, jį iš gėlių gimusi.

Pažino Dievas, kad Adomui netinka toji mergelė, ir jis dar neyra jos vertas, tai-gi paėmė gėlę— mergelę su savimi, o Adomui sutvėrė kitą, pritinkančią jam draugę, tokią-pat, kaip ir jisai, kaulas iš kaulų, iš šonkaulio tapo sutverta Jieva.

Dievas-gi gėlę Mergelę užlaikė jos grožėje ir nekaltybėje— ir davė ją už motiną Savo Sunui.

Jįje viena gražiausia ir nekalčiausia pasiliko rojuje, kuomet, žmonija, pirmojo žmogaus nuodėme sutepta, nuspręsta ant vargo, bado ir šalčio, pareikalaus atpirkimo, kad tuomet pagimdytų Dievo Sūnų, kursai nužengs ant žemės ir križiumi parems vargstančią žmoniją....

Iš molio ir kaulo tapo sutverta žmonijos motina, o iš

rojaus gėlių Motina Dievo-Žmogaus ir tartum pavasario vėjalis pustelėjo iš jos dvasia atgijimo pasaulio ir vystančių sielų ant laiko miriop nuteistos žmonijos....

Gėlė-mergelė tai Marija Nekaltai Pradėta!

Kritika ir Bibilografija.

Draugija. Literatūros, Mokslo ir Politikos Mėnesinis Laikraštis. No. No. 31—32. Kaune 1909.

Sumanymas padaryti Kaune socialines paskaitas kilo 1907 m., bet įvyko tik pradžioje 1909 m. Kas tenai buvo skaityta, tapo išspauzdinta šituose dviejuose (išėjusiuose kruvoje) "Draugijos" numeriuose.

Viso tapo skaityta 7 lekcijos — kunigų: Bučio, Maculevičiaus, Staugaičio, Kaupo ir Matulevičiaus (šio 3 lekcijos). Pirmenybės palmė — sulyg turiniu ir sulyg skaičium — be abejo priklauso kun. prof. Jurgiui Matulevičiui. Jo "Trumpas išaiškinimas šių dienų socialinio klausimo" vertas būtų atspauzdinti skyrium ir praplatingi tarp žmonių kuodaugiausiai. Drąsus, aiškus ir prieinamas išdėstymas priežasčių, gimdančių dabartinį socialinį klausimą, vertas perskaityti ne sykį ne tik tiems, ką to klausimo nepažįsta, bet ir tiems, kurie juo užsiiminėja. Paaikškinimai apie tai, kaip atsirado individualizmas, apie tikėjimo ir doros mokslo įtaką ant visuomenės gyvenimo ir kitus svarbius dalykus stato gerbiamąjį prelegentą eilėje giliausiųjų visuomenės klausimų žinovų.

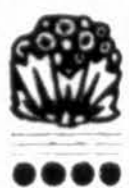
To paties profesoriaus: "Bažnyčia ir nuosavybė" ne taip drąsiai parašyta. Tankios ištraukos iš autoritėtinių raštų (da-gi su lotynišku tekstu išnašose) parodo, jog autoriaus griebtasi opaus klausimo. Ištiesų nuomonių apie nuosavybę buvo ir yra daugybė, o bažnyčia į nuosavybės klausimą kišasi tik tiek, kiek jisai rišasi su dora ir tikybiniais žmonių reikalais. Bet ir šitame atvejuje autorius išėjo laimingai.

Referatas apie miestų ir sodžių darbininkus labai sympatiškas. Autorius ne tik patį pažįsta darbininkų gyvenimą, jų reikalus, bet jiems dar užjaučia. Paskaita lengva ir labai maloni.

Apskritai imant, perskaičius visus tris referatus, gaila darosi, kad prof. Matulevičius, kursai taip gerai pažįsta visuomenės klausimus, turi daug proto liaunumo ir tiek socialinės teisybės pajautimo, pametė sau prigimtąjį dirvą ir perėjo dogmatiškosios teologijos sritį.

Kun. prof. Bučio "Bažnyčia ir socijologija" turi daug gražių minčių ir nešioja daugiau polemiškąją spalvą. Kun. d-ro Maciulevičiaus "Krikščioniškasis socijalinės tvarkos mokslas pagal Leono XIII encykliką" yra sunkiausiai iš visų parašytas referatas, bet kam visuomenės klausimai nėra svetimi, tas su mielu noru perskaitys visą referatą ir atras ne vieną naują sau daiktą.

Apskritai imant, tas kursai yra pripratę žiūrėti į gyvenimą Markso, Kantsky'o, Lafargue'o ir kitokių socijalizmo teoretikų akimis, ir tas, ką yra prisiskaitęs nekrikščioniškųjų socijologų raštų, tegul paima į rankas šitą "Draugijos" numerį: — ras jame nemažai naujų, ligšiol sau nežinomų arba klaidingai suprastų dalykų. Perskaitęs su atida visus referatus, galės permainingai ne vieną savo nuomonę ir tapti visai kitonišku žmogum.

VAIKU SKYRIUS.

JONUKAS IR NEREGIAI.

Tėvai dažnai gazdydavę mažą Jonuką, žadėdami jį atiduoti akliems elgėtams. Jonukas neapsakomai bijojo tų nelaimingųjų žmonių, ir, pamatęs kur tokį elgetą, bėgavo nuo jo kuo toliausiai.

Kartą jis parėjo namo ir pamatė arti durų du neregį elgetu. Iš baimės jis nebežinojo ką daryti ir kur bėgti: jis bijojo šale judviejų pirkėion įeiti ir taipogi bijojo atgal bėgti; jis jau manė, kad jiedų pagaus jį.

Tuotarpu viens elgeta, su baltomis nei pienas akimis, paėmė Jonuką už rankos ir tarė: „Sušelpk mus, mielas vaikelį!“

Jonelis, ištrūkęs, skubei nubėgo pas motiną, kuri išklausius jo žodžių, atriekė duonos ir liepė Joneliui paduoti pavargėliam.

Neregiai godžiai valgė duoną. Jonelis stovėjo arti ir aiškino sau, kad nepridera bijotis tokių nelaimingų. Elgeta, su baltomis akimis, paėmė Jonelį už rankos ir tarė: „Tavo duona gardi, vaikelį!... lai tave Viešpats Dievas laimina ir globoje savo laiko!“

Joneliui labai pagailo judviejų, ir nuo to laiko jis jau niekuomet neregį nesibijojo. Ksav. Vanagėlis.

AKMUO.

Vienas pavargėlis atėjo pas didžturtį, prašydamas pašalpos. Pastarasis, nieko nedavęs, suriko rūstu balsu: „Eik lauk!“

Pavargėlis neišėjo.

Didžturtis, paėmęs akmenį, trenkė juomi pavargėliui tiesiog į petį. Vargšas, paėmęs akmenį, įsidėjo jį užantin, sakydamas:

— Nešiosiu ši akmenį taip ilgai, iki galėsiu juomi į tavę mesti!

Ir atėjo toks laikas. Didžturtis labai prasikalto. Valdžia paėmė visą jo turtą ir kalinin jį istūmė.

Vežant valdžiai jį kalinin, pavargėlis, priėjęs arti, išėmė iš užančio akmenį ir užsimojo trenkti juomi didžturtiui petin, bet, pagalvojęs, susilaikė, trenkė akmenį ant žemės ir tarė:

— Kuomet jo turtingo ir galingo būta, aš jo bijojau; dabar gi man gaila jo. Bereikalo aš taip ilgai šį akmenį užantįj nešiojau! Ksav. Vanagėlis.

BUKIME KITIEMS NAUDINGI.

Pranutė ir Vytautėlis turėjo savo darželį, kuriame patį rūpestingai ir uoliai dirbdavo. Jiedu buvo labai užganėdinti, nes galėjo dažnai paaukuoti savo mamai ridikėlių, salotų, žirnių, morkų svogunų ir kitų daržovių.

Kartą mama jiems dviem pasakė, kad netrukus turės iš šitų namų kitur kraustyties, kur neturės tokio darželio.

Brolis ir sesuo labai nuliūdo. Tuomet pavasario būta, kurio jiedu nekantriai laukė, nes tikėjosi vėl uoliai darželyje pasidaruoti; todėl dabar su gailėsčiu žiūrėjo ant savo lysvių, kurios jiems dviem kasmet tiek džiaugsmo suteikdavo.

Tai jau ir nedirbsiva, — tarė brolis — nes pakol mūsų daržovės užaugs, tai jau mudviejų čia nebus; jaigu neturėsiva jokios naudos, tad ir dirbti nereik.

Sesuo tylėjo užsimąsčiusi

— Mums iš čia išėjus, atvyks kiti gyventojai, — tarė ji ant galo — tad jiems bus labai malonu rasti apdirbtą darželį, kuriame žaliuos daug įvairių daržovių. Juk nepridera žmogui savmyliu būti ir galvoti tik apie savo naudą. Ar atsimeni, broleli, apysakėlę apie seną girininką, kuris senatvėje obelis ir kriušė sodino?

— Tu kalbi tiesa, — sušuko brolis — nuoširdžiai tau ačiu už priminimą man tos svarbios tiesos! Todėl dirbsiva ir paliksiva darželį kuopuikiausiai apdirbtą ir užsėtą, tartum savo naudai.

Vaikai vėl tvėresi darbo; su dideliu pasimėgimu jiedu išdabino visą darželį; ir rodėsi jiems dviem, kad ta žemė ir kiekviena pasėta sėkla dėkojo už visus tuos rūpesčius. Jautė jiedu, kad tie gyventojai, kurie paskui jų gyvens šitam namelij, džiaugsis darželiu ir gerbs darbininkus, kurie rūpestingai apdirbtą darželį paliko.

Ksav. Vanagėlis.

I. KUR NAMAS MŪS?

Senas Nemuns puikiai plaukia;
Daug savimp jis upių šaukia;
Pievoms, girioms jų kraštai
Apdabinti yr' gražiai.

Graži žemė ir dangus;

Lietuva tat — kraštas mūs.

Jėzaus Motė Vilniuj šviečia,
Melsti Dievo žmones kviečia;
Daug bažnyčių yr dailių,
Stovi kryžiai prie kelių...

Šventa žemė ir dangus;

Lietuva tat — kraštas mūs!

Ksav. Vanagėlis.

**AUKOS ŠV. KAZIMIERO VIENUOLYNUI
IŠ ŠV. MIKOLO ARK. PARAPIJOS
CHICAGO, ILL.**

(Seka.)					1737 Vingilis Stanislovas 2.00
	1536 Jokubauskas Stasys 1.00		Bauwans St.	1334 Jasinskas Kazys 5.00	
	Priėmontas Motiejus 1.00			1350 Stepanauckas Adomas50	
	1536 Matelys Jurgis 1.00			1350 Jasinskas Alponas 1.00	
	Matelys Kaspāras 1.00			1350 Rasimas Karalius 1.50	
	1512 Varnagiris Mateušas 1.00			1326 Lenkertas Pranas 1.00	
	Pajaujis Juozas 1.00		Bauwans St.	1326 Stavičius Antanas50	
	Varnagris Vincas 1.00			Petraičiūtė Apolionija50	
	1512 Šinkevičia Juozas 1.00			Petraičiūtė Klementina . .50	
	Rasimas Jonas 1.00		Augusta St.	133 Jagelavičius Stasys 1.00	
	Simanavičia Mart. 25		Bauwans St.	1310 Jakubka Konstantas..... .50	
	1521 Andruškevičius Mikol. .. 2.00			Tribičas Mikolas50	
N. Ashland Ave.	1445 Buivys Juozas 1.00			Švazaš Juozas50	
	1449 Stankevičius Kazys 1.00		Ashland Ave.	1245 Pušnys Juozas 1.00	
	Stankevičius Caelovas ... 1.00			Mičiulis Jonas50	
	Bortkevičia Tadeuš. 1.00	Allan St.	1719 Antanavičius Justinas 1.00		
	1361 Kačynskis Stanislovas .. 2.00		Žutautas Domininkas 2.00		
	1361 Razgaičia Ignacas 1.00	Lull Pl.	N. Stasys50		
	Rutelionis Vincas 1.00		1275 Jucius Domininkas 2.00		
W. Wabansia Ave.	221 Degsnys Antanas 1.00		Smilgevičaitė Juozapa .. .50		
W. North Ave.	153. Riška Juozas 1.00	Allan St.	Jucaitė Elena50		
Dickson St.	1355 Valunas Jurgis 1.00		Mikužis Domininkas 1.00		
Division Ave.	1502 Kiniauckas Vincas 1.00		1719 Narbutas Jonas 1.00		
	Bočiūnas Antanas 1.00		Murauskis Mateušas 1.00		
	1417 Valenta Motiejus 1.00	N. Ashland Ave.	Kacoušis Stasys50		
	Kudirkiene Marcelė 1.00	1416 Adomaitis Marcijonas 1.00			
	Pranaitis Juozas 1.00	Pocius Jonas 1.00			
Clever St.	1234 Kupčiūnas Jonas 1.00	North Ave.	1606 Karlikauskis Juozaps 1.00		
Division Ave.	1417 Kareskiūtė Marč 1.00		Karlikauskaitė Teklė 1.00		
	Kareckas Mikas 2.00		Kobeckis Adomas50		
	1421 Andruševičiūtė Teod. ... 5.00	N. Ashland Ave.	1606 Petrokoš Stasys 1.00		
	1425 Aidukevičius Vin. 1.00	1423 Sapetavičius Jonas 2.00			
	Jasinskas Vincas 2.00	N. Ashland Ave.	1423 Sapetavičius Antanas 2.00		
Clever St.	1236 Chmieliauskis Aug. 1.00		Baunoras Antanas 1.00		
	Liutkus Jonas 50		Sapetavičiūtė Uršulė 1.00		
	Statuėvičius konst. 1.00		1423 Čiasas Juozaps 1.00		
	Jokubonis Kazys 1.00		Juškulaitė Ona 1.00		
	1234 Gatelis Jonas 1.00	Brigham St.	1612 Kanopa Jonas 1.00		
	Kupčiūnas Adomas 2.00		Stančikas Konstantas ... 1.00		
	Kupčiūnas Marijona 1.00		Šimkevičius Domininkas . .50		
W. Wabansia Ave.	1635 Šliužas Petras 1.00	N. Ashland Ave.	1402 Stankevičia Kazys50		
N. Marshfield Ave.	1642 Valiulis Juozas 1.00		Valuckis Antanas 1.00		
	1620 Žeimis Kazimieras 1.00		1336 Kairys Konstantas 1.00		
	Valiulis Jonas 50		Tantarys Petras 1.00		
	Valiulis J. Jonas 50	N. Wood St.	1275 Uselis Vincas 1.00		
	Mickevičius Juozas 50	W. Wabansia St.	1515 Rocevičia Jonas 1.00		
W. North Ave.	1624 Sakalauskas 2.00		Butkauskas Jonas 1.00		
N. Paulina St.	1639 Girdžiūnas Antan. 1.00		Rocevičia Juozaps 1.00		
	1639 Paulius Juozas 1.00		Adamovičius Jonas 1.00		
	1633 Kaminskas Jonas50	Dickson St.	1449 Morkunas Jurgis 1.00		
	Liškauskas Juozas50		Dubinskas Pranas25		
W. Wabansia Av.	1736 Kanapė Juozapas 2.00		Tumėnas Juozas25		
	Kuprevičiūtė Zopija50		Šatkus Stasys50		
	1751 Vilbikaitis Juozas 1.00		1449 Stankevič Jozef 2.00		
		Clever St.	1453 Žemaitis Juozas 1.00		
			1234 Viliunaitis Pranas 1.00		
			(Tol. bus).		

Kviečiame visus užsirašyti nedėlinį lietuvių laikraštį.

„VIENYBĖ.“

išleidžiamą Kaune Švento Kazimiero Draugijos.

„Vienybėje“ kiekviename numeryje dedama tos nedėlios **Evangėlija su pamokslu**, paduodama daug **bažnytinių žinių** apie visų kraštų katalikų gyvenimą ir daug visokių dvasiškų pamokinių.

„Vienybė“ aiškina **svarbiausius lietuvių gyvenimo klausimus**, duoda daug visokių naudingų pasiskaitymų, apysakų.

„Vienybė“ yra blaivininkų laikraštis, ir jiems turi tam tikrą skyrių: „**Blaivybės dalykai**“.

„Vienybėje“ kiekviename numeryje dedama ukininkams pamokinimai apie **ukės dalykus**, rašoma, kas reikia daryti ukės pataisymui ir pelno iš jos padidinimui, kaip geriaus parduoti ukės dalykai.

„Vienybė“ duoda **kuodaugiausiai žinių iš visų Lietuvos kraštų**, turi visur savo korespondentus, kurie siunčia į „Vienybę“ žinias. Taip pat turi nuolatinius korespondentus Amerikoje, Peterburge Rygoje, Liepojuje ir kituose dideliuose miestuose, kur gyvena didesnis lietuvių skaičius, ir rašo apie **lietuvių gyvenimą svetur**.

„Vienybė“ plačiai rašo apie Valstijos Dumos veikimą, praneša ir paaiškina vyresnybės išleidžiamus įstatus, tuojaus paduoda žinias apie visą, **kas naujo atsitinka visoje pasaulyje**.

„Vienybė“, kaip **Kauno laikraštis**, greitai sužino ir paduoda visas, žinias iš Kauno, kaip antai žinias, paliečiančias Zemaičių vyskupystės bažnyčias ir dvasiškiją, žinias apie Kauno gubernijos vyresnybės įsakymus, apie visą veikimą Kaune įsikursių lietuvių draugijų: šv. Kazimiero draugijos, „Saulės“, „Blaivybės“ ir kitų.

„Vienybė“ paduoda **turgaus žinias**, javų kainas, javų užderėjimą ir visokias žinias apie pirkimą ir pardavimą.

„Vienybėje“ viską rašoma labai **aiškiai ir suprastinai**

„Vienybė“ **nemažas laikraštis**, išeinąs kas nedėlia. 10 lakštų didumo, tekaštuoja su prisiuntimu tikrai **2 rubliu** metams, 1 rublis pusmečiui, 50 kapeikų trims mėnesiams. Užsienyje 3 rubliai metams. Kas nėra dar matęs „Vienybės“, teprasiunčia savo adresą ir dovanai gaus pasižiūrėti vieną numerį.

Užsisakant „Vienybę“ ir siunčiant pinigus reikia dėti šitoks adresas:

g. Kovno, Redakcija „Vienybė“
Russia—Lithuania.

P-lė Teresa Kobelinskaitė liepos 26 d. gavo pavelijimą išleidinėti lietuviškai mėnesinį laikraštį

„LIETUVAITĖ“

Laikraštis bus vedamas sulig šios programos.

- 1) Straipsniai apie doros ir visuomenės dalykus.
- 2) Žinios apie moterų klausimą.
- 3) Apysakos, eilės, poetiški veikalai, moksliski straipsniai.
- 4) Žinios apie moterų ūkį, prekybą, amatus, pramonę ir tt.
- 5) Spaudos apžvalga, spaudinių kritika, **naudingi** straipsneliai.
- 6) Trumpos žinios iš svetur, ypač apie moterų judėjimą, auklėjimą ir apšvietimą.
- 7) Redakcijos atsakymai.
- 8) Apgarsinimai

KAINA metams su prisiuntimu 2 rublių, pusmečiui 1 rublis.

Pinigai ir rankraščiai galima siųsti šiuo adresu:

Kaunas, „Lietuvaitės“ redakcija, prie Liet.-Kat. Mot. Draugijos.

pražūti“. Dieviškoji malonė yra rasa, kuri visus tėvų

MITINGAS.

5 valandą vakare ateinantį nedėdienį bus mitingas 17 S. L. R. K. kuopos.

JUOKAI.

Važiavo iš Čenstakavos vienas kaimietis ir pasakojo kitam, ką jis tenai matė.

Vienas iš „apšviestiesnių“ norėdamas pasijuokti iš kaimiečio, užklausė:

— Na ką, brolau, ar matei gyvą Panelę Švenčiausią?

Visi nusijuokė, o kaimietis atsakė:

— Mačiau, mačiau, viską mačiau ir šv. Juozapą ir Panelę šv. ir Kudykėlį Jėzų, tik visa šventoji šeimynėlė buvo giliai nusiminusi, kad jiems asilas dingio, bet dabar nudžiugs, kuomet pranešiu, kad tasai asilas jau atsirado.

Ak, kokie mandagūs jūsų vaikučiai, kaip padoriai elgiasi, Jonuk, ką jus tenai veikiate?

— Mēs skaitome plaukus, ką išrovėme sau besipešdami.

Užsirašykite „Draugą“

Dr. A. L. Graičunas

Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių. Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.

TELEFONAS: Yards — 3162.

3312 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

DRAUGIJOS!

H. R. Morgan

laiko dirbtuve

visokiu jums rekalingu

daiktu, kaip tai: KEPURIU, KOKARDU, ŠARPU, VELIAVU ir tt.

Adresuokite:

R. H. MORGAN,

13 N. Main St., Shenandoah, Pa.

Union Ticket Agency

Seniausią Lietuviszką Banką Scrantone ir Visoje Aplinkineje

Agentura Laivakorčių ant Geriausiu Linijų

Siunčia Pinigus kas dien in visas dalis svieto; taip-gi perka ir išmaino visokius pinigus. Išdirba visokius Dokumentus Amerikos ir Lietuvos teismuose. Ofisas atidarytas kas dien nuo 8-tos iš ryto iki 9-tai val. vak. Nedėlioje: nuo 10-tos iš ryto iki 5-tai valandai vakare.

ADOLF BLAU, Union Ticket Agency,

203 Lackawanna Ave., Scranton, Pa

Taip-gi turime savo krautuveje daugybę visokių maldaknygių ir svietišku knygų visokiose kalbose :: :: :: :: ::

TELEFONAI: Naujas 303 — Bell 662

A. UZUMECKIS,

Lietuvis Graborius ir Balzamavotojas.

Viską išpildo geriau ir pigiau negu svetimtautis.

Persamdo karietas vestuvėms, krikštinoms ir t. t.

Priima lavonus ir iš kitų miestų.

Reikale kreipkitės pas savo tautietį.

324 Wharton St., Philadelphia, Pa.

TELEFONAI: Bell Lombard 27 - 39 A
Keystone Main 42 - 18 D

DR. MENDELSON,

LENKISZKAS GYDYTOJAS

50 South Washington St. Wilkes-Barre, Pa.

Swalm Hardware Co.,

No. 21 North Centre Street,

POTTSVILLE, PA.

[vairiausi geležiniai daiktai, tepalai, stiklas, dudos, plasteris, irankiai, sportiniai ir naminiai daiktai.

Prduoda aglumu ir paskirium.

"DRAUGO" AGENTAI:

St. Stanevičius, 3206 Auburn Ave., Chicago, Ill.
Antanas Kasparavičius, 27 E. 23rd St., Bayonne, N. J.
Juozas Mališauskas, Forest City, Pa.
Kazimieras Skripstunas, P. O. Sugar Notch, Pa.
Antanas Gudaitis, Box 73, Silver Creek, Pa.
V. Leskevičius, P. O. Midleport, Pa.
Mikas Cibulskas, 573 Canfield Ave., Detroit, Mich.
J. Žemaitis, 126 South Pear St., Shenandoah, Pa.
T. Kikievič, Box 167, Minersville, Pa.
M. Karbauskas, 52 G. Street, So. Boston, Mass.
L. Švagždys, 171—5th Street, So. Boston, Mass.
J. Mikutaitis, 1438 Western Ave., Allegheney, Pa.
A. Radzevič, 194 New York Ave., Newark, N. J.
A. Klimavičaitė, 321 Kensington Ave., Chicago, Ill.
A. Pocius, 10806 Wabash Ave., Chicago, Ill.
M. Duda, 51 W. — 25th Street, Chicago, Ill.
K. Strumskis, 2323 West 23 Place, Chicago, Ill.
Šaulys, 168 Beakon Street, Brighton, Mass.
J. Bartoševič, 4417 Marshfield Ave., Chicago, Ill.
J. Puselninkas, 722 Washington Ave., Braddock, Pa.
V. Bielauskas, 468 Northampton St., Easton, Pa.
M. Urbanavič, Box 33, Thomas, W. Va.
J. Antanaitis, Box 22, Swoyes, Pa.
Pr. Bukantis, 96 Centre Street, Kingston, Pa.
Juoz. Matuliavičia, 1657 Tioga St., Shamokin, Pa.
Ant. Baranauckas, 1214 Railroad St., Shamokin, Pa.
Jos. Valentinavičia, 1114 Cedar Ave., Scranton, Pa.
J. Versiackas, 65 Davidson St., Lowell, Mass.
Ignas Mkalojus, 1028 S. 2nd St., Philadelphia, Pa.
Jos. Robynsky, 163 First St., Elizabeth, N. J.
Myk. Vaicenavičius, 2 River St. Pl., W. Lynn, Mas.

Mike Šlapikevičius

Silver Creek P. O. NEW Philadelphia, Pa

VIENTATINĖ LIETUVIŠKA DIDELĖ KRAUTUVĖ.

Geriausią armonikų, skripkų, klarnatų, koncertinių trubių ir daugybę visokių muzikališkų instrumentų. Puikiausių dzeigorėlių, lenciugėlių, visokių gražių žiedų, laketų, spilkų, kolčikų, gerų britvų, drakvojamų mašinukų, albumų, revolverių, križių, ražančių, škaplerių, guminių literų, istorijų, dainų, pasakų ir visokių maldaknygių. Gražių popierių gromatų rašymui tuziną už 25c., 5 tuzinai už \$1.00. Dailių atidaromų alatoriukų ir pavinėliavonių siuntimui į Lietuvą. Atsiųsk savo tikrą adresą ir už 5c. markę, o apturėsi No. 3 Kataliogą su 450 paveikslų ir 1000 visokių naudingų daiktų. Aš gvarantuojau, kad mano tavoras pirmos kliasos o prekės pigesnės kaip kitur; orderius išsiunčiu greitai į visus Amerikos, Kanados ir Anglijos kraštus. Kviečiu visus atlankyti su visokiais pirkiniais ir orderiais pas

K. VILKEWICH,

112 Grand St., St. Dep. D. Brooklyn, N. Y.

LIETUVIŠKAS DZIEGORMEISTERIS.

Parduodu tikro aukso laikrodelius, gvarantuojamus 25 metams. Lenčiugelius ir gražius žiedus. Armonikas ir visokius muzikališkus instrumentus, albumus su muzika, akuliorius, revolverius, britvas, pocket books vyrams ir moterims. Visokias knygas, ražančius, škaplierius, kryželius, taipos-gi turiu visokių vaistų. Visus tuos daiktus prieš Kaledasleidžiu už pusę prekės ir įkitus miestus siunčiu už pigiausias prekes. Mano adresas:

ANTANAS PUTIRSKAS,

144 W. Market Street, Scranton, Pa.

OFFICE NEW PHONE 37.

RESIDENCE 1100.

LIETUVIŲ ADVOKATAS

JONAS S. LOPATTO

47-48-49 Bennett Building, Wilkes-Barre, Pa. ..

Norintieji pasiskolinti pinigų ant pirmo mortgage, arba pirkti namus lai kreipiasi.

Naujas Telefonas 1005.

Senas Telefonas 659.

Dr. Albert Kaufmanas,

—: GYDYTOJAS IŠ LIETUVOS. :—

Specijalistas visose ligose.

Gydo labiausiai užsisenėjusias vyrų, moterių ir vaikų ligas. Galima susikalbėti lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir vokiškai. Yra daktaru keleto lietuvių ir lenku kuopu Turi mašiną, su kuria galima matyti ir pažinti ligas kune, kaip per stiklą, užtai ligos yra tikrai ir greitai išgydomos.

Priima nuo 8 iki 10 val. išryto, nuo 2 iki 4 popiet,
nuo 7 iki 9 vakare.

51 N. Washington St., Wilkes-Barre, Pa.

"DRAUGO"**SPAUSTUVE**

NAUJAUSIA, DIDŽIAUSIA IR GERIAUSIA GREITAI ATLIEKA
ĮVAIRIŲ ĮVAIRIAUSIUS DARBUS

SPAUDINA
PIGIAI

Konstitucijas, Plakatus, Tikietus,
Užkvietimus ir Kitokius Darbus

RAIDĖS STATOMOS DIDELE—NAUJAUSIOJO PATENTO—MAŠINA "LINOTYPE"

ADRESUOKITE

"DRAUGAS"

314 E. Market St.

Wilkes-Barre, Pa.

ADRESAI CENTRO VYRIAUSYBĖS SUSIV. LIET. RYMO-KAT. AMERIKOJE:**KUN. S. PAUTIENIUS** prezidentas

P. O. Girardville, Pa.

JONAS RIKTERAITIS vice-prez.,

67 James St., Waterbury, Conn.

KAZYS KRUSINSKAS seretorius,

457 — 17th St., Brooklyn, N. Y.

GABRYS LAIBINIS, izdininkas,

P. O. Box 135 Duryea, Pa.

Globėjai kasos:**JONAS VIERAITIS**,

107 So. Harding St., Worcester, Mass.

KAZYS VAŠKEVYČIA,

186 Jefferson St., Newark, N. J.

KUN. V. VIZGIRDA knygius,

190 So. Meade St., Wilkes-Barre, Pa.

KUN. V. STAKNEVIČIA dvasiškas vadovas,

207 Adams St., Newark, N. J.

FABIOLĖ,

Garsi kardinolo Wisemano apysaka. Vertė Vytautas Kaina 1 doleris. Imantiems daugiau, kaip vieną egzempliorių, nuleidžiamas didelis nušimtis.

Gaunama pas:

REV. V. VARNAGIRIS,

312 S. 4th St.,

BROOKLYN, N. Y.

Tautietai! Jei reikia Tau statyti nauji namai, ar taisyti seni, tai žinok, kad tatai atliks kuogeriausiai kontrakterius **MIKAS SLAPIKEVIČIUS**, New Philadelphia Pa.

Nauja Knyga—Biblija—arba šv. Raštas išleistas**KUN. S. PAUTIENIAUS.**

Tik vienas šitas šventaraštis yra katalikiškas.

Kaštuoja \$2.00 ir 15c. persiuntimui**Adresas: REV. S. PAUTIENIUS,****GIRARDVILLE, PA.****MOKYKIMĖS PATIS.**

Gramatika angliškos kalbos mokyti be mokytojo (apdaryta) \$1.00.

Vaikų draugas arba kaip mokyti skaityti ir rašyti be mokytojo 15c.

Naujas Budas mokyti rašyti be mokytojo 10c.

Aritmetika mokyti rokundų be mokytojo su paveikslais (apdaryta) 35c. Pinigus siųskit per Money Order po šiuo adresu: **P. MIKOLAINIS,**

Box 62**NEW YORK CITY.****BEN. J. KMELEWSKI**

— NAUJAS TELEFONAS 1357. —

Parsiduoda laivakortės ant geriausių linijų. Siūnčia pinigų į seną krają greitai ir saugiai. Žemės ir Notarijaus dalykai taipogi doviernastis.

102 — 104 Sherman St., — — **WILKES-BARRE, PA.**